

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/86/2013
Identifikačné číslo spisu:	6013201202
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013201202.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: D. W., bytom C.. L. XXXX/X, XXX XX W., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd 87/2013-15 zo dňa 10. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd 87/2013-15 zo dňa 10. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 25. marca 2013, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku s odôvodnením, že nie je invalidná podľa § 70 a § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon), pretože podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 13. marca 2012 nemá pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ale stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky je 35 %.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že ten posúdil posudky posudkových lekárov, pričom mal za preukázané, že posudky boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetrení, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľkou a že závery posudkov vychádzajú zo súčasného zdravotného stavu navrhovateľky a z poznatkov súčasnej medicíny. Krajský súd porovnal závery posudkov so závermi odborných lekárov a zistil, že posudky sú objektívne, komplexné, presvedčivé a akceptoval ich závery. Súd porovnal posudky posudkových lekárov s odbornými nálezmi špecialistov a zistil, že tieto navzájom korelujú a zhodne konštatujú, že pracovný potenciál navrhovateľky je znížený adekvátne zdravotnému stavu navrhovateľky, ale nie je natoľko znížený a navrhovateľka nie je tak zdravotne

postihnutá, aby splnila podmienku priznania invalidného dôchodku. Krajský súd ďalej dodal, že navrhovateľka v prípade zhoršeného zdravotného stavu a na základe nových lekárskeho nálezov môže opätovne požiadať odporkyňa o posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity.

Krajský súd následne zdôraznil, že posudkoví lekári pri posudzovaní zdravotného stavu postupujú okrem zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení aj podľa prílohy č. 4 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorá je rozdelená do príslušných kapitol podľa ochorení jednotlivých orgánov. V týchto kapitolách je podľa druhu zdravotného postihnutia uvedená aj miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách. Posudkoví lekári v posudkoch podrobne zdôvodnili stanovenú mieru poklesu. Krajský súd tiež uviedol, že v zmysle zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení § 71 ods. 5 a 6 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje len na základe rozhodujúceho zdravotného postihnutia t. j. jednej diagnózy s prihliadnutím na závažnosť aj ostatných ochorení, ale jednotlivé percentá miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Pre priznanie invalidity je potrebná minimálne 41 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na závery posudkov ohľadne zdravotného postihnutia navrhovateľky, na skutočnosť, že posudky podali orgány na to určené zákonom, krajský súd dospel k záveru, že zistený skutkový stav u navrhovateľky nespĺňa požiadavky pre priznanie invalidity, a preto napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil ako vecne správne. Navrhovateľka nepredložila súdu dôkazy, ktoré by spochybnil závery posudkových lekárov a správnosť napadnutého rozhodnutia. Krajský súd pre komplexné posúdenie veci považoval za potrebné uviesť, že rozhodujúci je zdravotný stav navrhovateľky v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie z dôvodov, že s rozsudkom krajského súdu nesúhlasí, nakoľko jej zdravotný stav nie je stabilizovaný, o čom svedčia aj lekárske správy odborných lekárov - ortopédov, Diagnóza trvalá endoprotéza kolenného kĺbu a pately - na pravom kolene a artróza kolenného kĺbu na ľavom kolene s prognózou TEP do budúcnosti sa do konca života nezmení, je trvalá. Z toho potom vyplýva, že nie je schopná vykonávať zamestnanie v plnom rozsahu ako zdravý človek. Posudkoví lekári nebrali do úvahy všetky dôvody a diagnózy. Súdsť dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu rozhodnutiu a nesprávne vec právne posúdil, lebo v čase, keď jej zdravotný stav posudzovali posudkoví lekári sociálnej poisťovne, nemala ešte termín operácie a nebral do úvahy ďalšiu plánovanú operáciu. Preto navrhovala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok, ktorým rozsudok krajského súdu zmení tak, že navrhovateľke prizná invalidný dôchodok, alebo rozsudok zruší a vec vráti krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Podľa odporkyne navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10. februára 2015 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§

156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol prvýkrát posudzovaný, na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 13.3.2013, posudkovým lekárom sociálneho poistenia, Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené Choroby podporného a pohybového aparátu, postihnutie končatín, stavy po vykonanej endoprotéze kolenného kĺbu, jednostranná totálna endoprotéza, kapitola XV, oddiel G, položka 44.1, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %. Podľa celkového posudku ide o 49 ročnú ženu, ktorá mala v minulosti úraz oboch kolien s opakovanými operáciami, postupne s vývojom artrózy, indikovaná implantácia totálnej endoprotézy pravého kolenného kĺbu, absolvovala komplexnú liečbu vrátane kúpeľnej liečby. Funkčne je prítomný ľahký stupeň obmedzenia, flexia možná do 90 st. resp. 95 st., extenzia - 10 st., na ľavom kolene plný rozsah pohybov vo flexii aj extenzii. Podľa kontrolnej RTG snímky postavenie endoprotézy dobré, hojenie pokročilé bez známok uvoľnenia. Podľa výroku posudku navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Na základe tohto posudku bolo odporkyňou vydané dňa 25.3.2013 rozhodnutie, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Zdravotný stav navrhovateľky bol posudzovaný aj dňa 20.5.2013, na základe konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen, pričom dospel k rovnakým záverom, ako pri predchádzajúcom posudzovaní.

Znova bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný dňa 8.7.2013, na základe konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, ústredie, vysunuté pracovisko Banská Bystrica. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú Choroby podporného a pohybového aparátu - kapitola XV., postihnutie končatín - oddiel G, stavy po vykonanej endoprotéze kolenného kĺbu, jednostranná totálna endoprotéza - položka 44.1. Podľa celkového posudku ide o posudzovanú, 49 ročnú ženu, s ekonomickým vzdelaním, vykonávajúcu prácu podľa dosiahnutého

vzdelania, a anamnézou úrazov kolien. 19.4.2012 sa podrobila totálnej endoprotéze pravého kolena. Priebeh bol bez výraznejších komplikácií, počínajúca trombóza hlbokého žilového systému, verifikovaná sonograficky, bola zvládnutá bežnou antikoagulačnou liečbou. Podozrenie na recidívu uvedeného stavu bolo vylúčené počas kúpeľnej liečby v Kováčovej sonografickým vyšetrením. Kontrolné rtg vyšetrenie operovaného kĺbu potvrdzuje dobré postavenie endoprotézy a tento nález je aj v korelácii s klinickými vyšetreniami. Liečba na príslušnej ambulancii, podľa vyšetrenia z mája 2013, je ukončená a rozsah hybnosti dosahuje hraničný stupeň obmedzenia pri možnosti ohnutia 90 st., s úplným vystretím. Berúc do úvahy dobrý funkčný nález na operovanom kolene, ako aj vykonávanú prácu, prevažne doma, stanovili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na dolnej možnej hranici, t. j. 35 %. Pridružené ochorenia neovplyvňujú jej schopnosť vykonávať uvedenú zárobkovú činnosť - do popredia sa u nej dostávajú bolesti ľavého kolena, ktoré v minulosti bolo riešené operačne s nálezom postihnutia menisku a chondrozou. Aktuálne je uvádzaná v odborných nálezoch artróza aj ľavého kolenného kĺbu, sprevádzaná bolesťou, ale nie obmedzenou funkciou, ako to uvádzajú odborné nálezy, aj vlastné vyšetrenie. Bolesť chrbtice sú podmienené rtg dokumentovanými nevýraznými degenerat. zmenami, ale rovnako bez funkčného postihnutia chrbtice. Porucha krvného tlaku je v 2. štádiu ESH/ESC, na liečbe kontrolovaná. Bolesť prsníkov sú podmienené cystickou degeneráciou, vyžadujúcou len dispenzárne sledovanie. Obezita nedosahuje BMI 40. Podľa výroku posudku preto nie je invalidná.

Krajský súd následne vydal napadnutý rozsudok, ktorým rozhodnutie odporkyne zo dňa 25.3.2013 potvrdil.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo.

Navrhovateľka nepredložila v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuvedla nič nové, čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia nebolí zaoberali. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Posudky vypracované v tomto konaní dospeli k rovnakým záverom. Počas preskúmania rozhodnutia správneho orgánu na krajskom súde bolo vykonané dostatočné dokazovanie. Posudkoví lekári vždy dospeli k totožným záverom. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľky a zhodne dospeli k záveru, že zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky nie je na takej úrovni, ktorá by podľa § 71 zákona zakladala vznik invalidity.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.